

Vilja i karantene i Suriname elven.

Dramatikk og medmenneskelighet på seilas hjemover i en koronapreget Verden

Ingrid Slungaard Myklebust, oppvokst i Meråker, er på hjemtur etter jordomseiling med familien sin på seilbåten S/Y Vilja. I forrige nummer av Meråkerposten skrev hun om seilasen over Sør-Atlanteren i vinter. Da familien var ute på åpent hav midt i en to ukers seileetappe brøt koronapandemien på landejorda ut for fullt. Landegrensene ble stengt foran nesa på dem. Takket være en ildsjel i Suriname ble saken deres tatt opp på høyeste hold for å få slippe inn til landet og fylle mat, drivstoff og medisiner. Veien videre var med ett uvisst. Her følger fortsettelsen på hvordan familien på Vilja seiler seg hjemover mot Norge i en koronapreget Verden.

Varsko! Wire røket i riggen

Vi ligger ulovlig for anker utenfor Fransk Guyanas kyst og venter på svar fra Surinamesiske myndigheter, mens de har vår søknad oppe til vurdering. Det vi ber om er å innvilges ekstraordinær tillatelse til å komme innenfor landegrensene, tross at grensene ble akutt stengt noen dager tidligere grunnet koronautbruddet. Enn så lenge var vi landløse.

Det er da det går fra galt til verre: Ved en rutineinspeksjon av riggen oppdager Jon Petter at en wire (øvre innervant på styrbord side) har røket, og at en annen viser svakhetstegn. Dette er deler som vi har byttet ut for mindre enn et halvt år siden, og burde holdt i mange år. Riggen MÅ være i orden når man seiler, det er tross alt den som holder masta

oppe! Uroen stiger. Heldigvis har vi ett ekstra reservevint (øvre indre wire til riggen). Vi har dessuten såkalt spectra-tau, som skal være fullgod erstatning, om enn midlertidig. Jon Petter lager en anordning som støtter opp om den andre wiren som viser tegn til svakhet. Det er godt nok. Men å seile videre uten å få tak i nye reserver føles ikke trygghende. Det er som å ikke fikse nytt reservedekk når man har punktert én gang og skal ut på langtur.

Adgang til Suriname på humanitært grunnlag

Viljas situasjon ender opp med å bli vurdert av Surinames nasjonale koordineringssenter for COVID-19-utbruddet. Etter nær to døgn behandlingstid, så innvilges vi adgang på humanitært

Karen Marie nyter landlov, etter 38 døgn sammenhengende på havet eller i karantene med sterkt begrenset bevegelsesfrihet.

Nå gjør vi oss klare for å seile videre. Karen Marie bærer dieselkanner som skal fylles. Mulig Pappa og Mamma må steppe inn på returen...

En annerledes og spennende dag i karantene i Suriname. Vi tok gummiåten opp en øde sideelv til Suriname-elva, med piraya i vannet og ståket fra brøleaper rundt oss.

Jon Petter oppe i riggen i Suriname for å installere «Petter Smart»-løsninger til å støtte opp wire som har røket. Nye innervant ble installert på Jomfruøyene.

Skål for fullført Jordomseiling! Vi krysser eget spor fra to år tilbake øst for Karibien den 12. april.

grunnlag. Vi skal få komme inn for å fylle diesel, mat og medisiner. Deretter må vi dra. Ingen adgang til land innvilges, alt må ordnes av våre hjelpere på land. Vi er likevel meget takknemlige. Vi sender en stor TAKK til vår hjelper i Suriname, denne Nettie, som vi ennå aldri har møtt. Å seile opp ei elv i Suriname Så var vi da med ett likevel på vei til vår neste destinasjon, Suriname, som koronapandemien det er i å være totalt prisgitt omverdenens nåde (eller unåde), der vi ikke kan bidra stort mer til egen skjebne enn å ikke gi oss. Vi har kjent på dilemmaet i å be andre om hjelp, som da selv må eksponere seg for smitte ved å måtte bevege seg ut i samfunnet for å gjøre ærend for oss. Vi eksponerte dessuten våre venner for å måtte ta vanskelige etiske vurderinger og utfordre loven med utøvelse av skjønn.

Ydmykhet, maktesløshet og dilemmaer

I ukene som fulgte var vi innom

delar av følelesspekteret vi aldri hadde kjent på tidligere. Følelsen av å være flyktning, der «ingen» vil ta imot oss. Vi har kjent på ydmykheten og maktesløsheten det er i å være totalt prisgitt omverdenens nåde (eller unåde), der vi ikke kan bidra stort mer til egen skjebne enn å ikke gi oss. Vi har kjent på dilemmaet i å be andre om hjelp, som da selv må eksponere seg for smitte ved å måtte bevege seg ut i samfunnet for å gjøre ærend for oss. Vi eksponerte dessuten våre venner for å måtte ta vanskelige etiske vurderinger og utfordre loven med utøvelse av skjønn.

To uker i karantene

Vårt opphold i Suriname ble godt, selv om vi var underlagt karantene hele tiden. Vi hadde uvurderlig gode ressurser på land i de ansatte i marinaen i Domburg, med daglig leder Nettie

Dijkstra i spissen. Hun greide å skaffe alt vi trengte, og mere til. Hun engasjerte endog lokale «Petter Smart»-er til å håndlage ekstradelar til riggen. Vi fikk kvitt ut og vi fikk tenkt oss om på hva vi skulle gjøre videre.

Overføring av menneskelig varme på armlengders avstand

Nettie greide dessuten, tross flere armlengders avstand, å varme våre hjerter mang en gang med sin omtensksomhet. På underlig vis fant eksempelvis rosa sjovkopålegg, glitterpenner og en ørliten teddybjørn veien inn i handlepøse, selv om det vitetriggen ikke stod på handlelista. Til Karen Maries store glede. Hun lot oss bevege oss på land i marinaområdet på kveldstid når det knapt var folk der, slik at Karen Marie fikk løpe rundt eller bade i svømmebassenget,

og vi kunne bestille oss en øl eller iskrem og føle oss litt mer som mennesker, ikke utskudd.

Neste dilemma: Seile videre eller bli?

Suriname var et tiltrengt hvilested, men vi måtte videre. Vi skal tross alt være i Norge om noen måneder. Vi har aldri vurdert det som et alternativ å forlate Vilja på vestsiden av Atlanteren; da seiler vi heller direkteveien hjem. Men vi ville føle større trygghet i å skaffe originaldelar til riggen for vi la ut på storhavet. Slike deler finnes ikke i Suriname, og all postgang til Suriname var avskåret. Vi måtte videre. Det amerikanske territoriet U.S. Virgin Islands (de amerikanske Jomfruøyene) utkrystalliserte seg som eneste reelle alternativ. I motsetning til sine naboer, så holdt disse landegrensene åpne for seilere.

Men la oss nå stille deg som leser dette noen hypotetiske spørsmål, for å se dilemmaet i perspektiv: Ville du legge ut på en 1 ukers lang seilas, i 1000 nautiske mil (tilsvarende distansen fra Bergen til Svalbard) over havet, uten å vite sikkert at du vil få gå i land på øya du reiser til? Og ville du valgt å forflytte deg fra der du er i en periode der coronaviruset har «roet seg», og dra til en øy som både eies av og holder grensene åpne for moderlandet som i media omtales som et mulig «episenter for coronapandemien»? Om du hadde spurt oss disse spørsmålene for vi selv var midt oppe i det, så ville vi sannsynligvis svart et rimelig klart «Nei!» til begge. Men det var for «spillet» regler – ja, hele spillebrettet – forandret seg, og fortsatte å gjøre det igjen og igjen. Vi besluttet etter nøye forberedelser og klareringer på

Sosial distansering under årets 17. mai feiring blir ikke en utfordring for mannskapet på S/Y Vilja, som er alene langt ute på havet. Hvilken kurs de setter for hjemveien videre var ikke avklart da artikkelen ble skrevet, men svaret får du om du tar en kikk på www.sailingvilja.no der de trackes «live» på Google Map.

Opprinnelig planlagt rute hjemover (Plan A), samt ett av flere alternativer som er oppe til vurdering (Plan B). Kan hende blir det noe midt imellom?

høyt hold i både ankomstlandet og vårt eget diplomati om å igjen sette seil over havet med en ukens seilas foran oss. Neste destinasjon: De amerikanske Jomfruøyene. Det skulle vise seg å være et godt sjakktrekk.

Jordomseiling fullført!

Det var nervepirrende å være på havet, og igjen kjenne på risikoen vi utsatte oss for ved å forlate land når landegrensene stengte rundt oss. Men da vi på Første Påskedag, den 12. april, krysset vårt eget spor fra to år tilbake, så var det tid for avkobling og jubel. Den gangen var vi på vei vestover mot Tobago. Nå var vi på vei nordover mot USVI. Og med det sluttet vi Viljas sirkel rundt Jorda! Vi hadde seilt hele veien rundt Jorda! Vi hadde brukt vel to år på å seile en distanse på 30 500 nautiske mil, tilsvarende 56 600 kilometer. Mer enn 5000 timer hadde vi stått til rors. Ikke bare var vi glade, vi var takknemlige og ydmyke over at det har gått så bra. Og vi er stolte.

Frihet på land etter 38 døgn til havs eller karantene

Den 14. mars seilte vi trygt i havn i St. Thomas på de amerikanske Jomfruøyene. Grensekontrollen gikk uten problemer. Etter 38 døgn til havs eller under karantene kunne vi igjen bevege oss fritt på land. Det var – ja, nettopp; befriende!

Vi har attpåtil vært ufattelig heldige, nok en gang. Vi har nemlig blitt kjent med to andre nordmenn her på øya; Karmøyværingen Ingrid Marie Widvey og datteren Sophia(9). De har begge gjort vår hverdag på Vilja til en jublende glad en, for både store og små. Det begynte med det praktiske i å ha en postadresse å sende pakken med teknisk utstyr til fra Norge. En seilervenn satte oss i kontakt med Widvey. Siden ankomst har hun vært hjelpsomheten selv. Vi har fått lære en villa i noen dager, siden den står tom i disse COVID-tider der turismen er på vent. Livet på

I Suriname supplerte vi provianteringen tilstrekkelig til å rekke for hele hjemveien, her representert med et ørlite utvalg fra et stort depot. Prisene på mat har steget med 50-100% i Suriname siden koronapandemien brøt ut. Men må vi så må vi; risikoen var og er reell for at landegrensene stenger oss ute mens vi er på havet. Det har vi erfart.

landejorda er generelt en eksotisk opplevelse for oss som har bodd på båt i fem år nå, og med eget svømmebasseng, fryseboks (masse iskrem og isbiter!) og tumleplass så ga det simpelthen et deilig avbrekk fra livet på havet. Datteren Sophia besluttet plutselig å gjøre om rommet sitt til et såkalt «twens»-rom, og tømte soverommet sitt for barbie dukker, kosedyr og småbarnsbøker. På brygga stod plutselig flere sekker fulle av drømmeleker til våre vesle frøken. Snakker om drømmegave for ei lita seilerjente som i mange år har fått beskjen «Nei, det har vi ikke plass til...» Nå har vi gitt et stykke til fra Norge. En seilervenn satte oss i kontakt med Widvey. Siden ankomst har hun vært hjelpsomheten selv. Vi har fått lære en villa i noen dager, siden den står tom i disse COVID-tider der turismen er på vent. Livet på

ligger i å dele og å hjelpe hverandre. Vi kommer nok til å møte flere barn på vår vei videre, vi også, som blir glade for en drømmegave slik vi ble.

De Amerikanske Jomfruøyene «helt for oss selv»

De amerikanske Jomfruøyene har i motsetning til alle de andre karibiske øystatene holdt grensene tilnærmedesvis åpne. Vi hadde aldri planlagt å besøke disse øyene, men de har overraskende vist seg å være det perfekte hvileskjør. Vi har fått oppleve dette karibiske paradiset i en ekstraordinær hverdag, i fraværet av de flere titusener av cruiseskippassasjerer som normalt sett går i land her hver dag. Nå er det bare noen hundre seilbåter som ligger for anker i buktene rundt omkring. Vi er nok heldigere enn vi fatter.

Seilere i knipe

Mange av våre seilevenner har ikke vært like heldige, og vi føler

med dem. Vi vet at det kunne ha vært oss, om ikke Suriname hadde vist medmenneskelighet og åpnet landegrensene for oss. Vi møter seilere som fikk avslag fra sitt destinasjonsland og endte opp med å måtte forlenge seilasen med over 11 000 kilometer før de kom hit til Jomfruøyene der de slapp inn. Da var det mer enn to måneder siden sist mannskapet hadde satt sine føtter på tørt land! Et annet vennepar i 70-årene som seiler over Rodehavet med kurs for Suez-kanalen fikk ikke gå i land verken i Sudan eller Egypt, men fikk kun ankre langt fra land i to timer for å få mat og drivstoff levert til båten for de var tvunget til å seile videre. Været har vært røft, og det må ha vært ufattelig slitsomt. Samtidig har vi venner som har ligget for anker i over 50 dager i karantene i Maldivene, og ikke vet når de vil slippe på land igjen. Vi hører mange historier om situasjoner som har oppstått der frykt har tatt over for både fornuft og medmenneskelighet.

Nettie og Gelle Dijkstra, våre gode hjelpere på land i Suriname. De lot medmenneskelighet og fornuft få råde framfor likegyldighet og frykt. Det er vi uendelig takknemlige for.

Karen Marie (5) og norske Sophia (9) har blitt gode venner mens vi har vært her på Jomfruøyene. De har attpåtil startet egen business med salg av hjemmelaget lemonade og kaker til de andre seilbåtene her. En umiddelbar salgssuksess, når kaféene på land er stengt!

Men midt i dette er tross alt det essensielle godt: Vi har ikke hørt om noen seilere som er syke av korona ennå, heldigvis for det.

Ruten for hjemveien er snudd på hodet

Ruta etter Suriname er dog snudd på hodet, siden koronapandemien tok råderetten fra oss. Planen om øyhopping i Karibien ble byttet ut med fullt fokus på å finne en trygg havn på veien nordover der vi faktisk ville slippe inn. Valgmulighetene i så måte har i den siste måneden vært tilnærmedesvis lik null. Men hvor vi setter kursen videre, se det er et vanskelig spørsmål. I julebrevet beskrev vi hvordan vi gledet oss til å seile opp Hudson River mellom New Jersey og New York og legge til kai i det som på et vis også kan kalles hjemmehavna til Ingrid; der bodde mamma Dagrun (Slungaard Jonassen) og pappa Jørgen i mange år og Ingrid og storesøster Karen ble født der. Mamma Dagrun, familie og venner skulle stå på

kaia og ta oss imot, og sammen skulle vi feire 17. mai der. Men de planene har koronapandemien åpenbart satt en stopper for.

Dilemmaets kjerne

En ting er i alle fall sikkert; det siste vi vil er å ta med oss koronasmitte om bord for vi legger av sted langt ut på havet uten noen form for medisinsk assistanse tilgjengelig utenfra. Når man er på langseilas er man HELT alene. Ingen helikoptre kommer seg så langt ut. Nærmeste skip med legehjelp befinner seg døgn eller endog uker unna, og har vel uansett neppe noen respirator om bord. Nei, syke vil vi ikke bli. Valgets kval mellom koronasmittet eller Atlanterhavet uten stopp? Nå vet vi ikke lenger om vi våger oss innom østkysten av USA. Koronaen herjer jo der. En «snarvei» om Bermuda på vei opp til Canada framfor stopp i USA er mulig. Canada er for øyeblikket stengt, men det kan jo være at de

åpner grensene for transit innen vi kommer dit opp. Grønland har smitten under kontroll og avgrenset til hovedstaden Nuuk for øyeblikket. Men det frister lite å ligge to uker i karantene om bord på en seilbåt i arktiske strøk, i påvente av å slippe på land. Spørsmålet blir om de kan godkjenne tid til havs som selvkarantene? Norge gjør det. Vi tenker å kontakte Grønlands myndigheter og argumentere for det samme dersom de beholder plassen i planlagt rute. Et alternativ til hele Canada-Grønland-Island-ruten er å seile direkte over Atlanterhavet fra Karibien med kurs mot Norge, eventuelt med stopp for å fylle drivstoff og mat i Azorene og Skottland underveis. Den ruta er den mest seilte, men uten muligheten for å gå i land så innebærer den svært lange strekk over havet og risiko det innebærer i forhold til båten tekniske tilstand, tilstrekkelig hvile og å kunne stoppe og vente på gode værvindu.

Ingrid, Karen Marie og Jon Petter ferdig innklarert i Jomfruøyene etter å ha seilt fra Sør-Amerika med usikkerhet om de skulle få innreise.

Godt seilmiljø på Jomfruøyene. Jon Petter og svenske Oskar på S/Y Hilma stakk ut en tidlig morgen og fanget dagens middag.

Følg oss «live»

Et valg må vi uansett ta, for Atlanteren må krysses (for tredje gang!) i sommer. Når denne artikkelen kommer i trykken, så er vi kanskje allerede underveis? Om du lurar på hvor vi er og hvor vi skal, så ta en kikk på hjemmesiden vår på www.sailingvilja.no. Vi trackes «live» via satellitt mens vi er på havet, slik at dere kan følge vår ferd på nett etter hvert som vi bevege oss over kartet.

17. maifeiring og hjemvei

Men før det skal vi feire 17. mai på forskudd sammen med våre nye, norske venner Ingrid Marie og Sophia her i Karibien. Ingrid Marie har bestilt norske grillpølser, Idun ketchup og firkløver fra fastlands USA. Og vi har vaffeljern og et glass med multer trygt forvart, som Ingrids mamma Dagrun har sendt oss fra Meråker. Så Norgesfest med nasjonalnostalgi skal vi nok få

i stand.

Selve nasjonaldagen blir feiret ute på havet, om bord på en ørliten flekk av «norsk territorie» som vår norske S/Y Vilja jo på sett og vis er. Hipp hurra for 17. mai til havs! Vi er på vei hjem til Norge. Ship a'hoj!

